

**УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ЗАСОБАМИ ПЛАТФОРМИ MOODLE (НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ КУРСУ «ПЕДАГОГІКА»)**

Коберник Олександр Миколайович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки та освітнього менеджменту

*Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
(20301, Україна, Умань, вулиця Садова, 28, e-mail:kobernikan@meta.ua)*

Стеценко Надія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту

*Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
(20301, Україна, Умань, вулиця Садова, 28, e-mail:stecenkonm@gmail.com)*

Бойченко Валентина Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту

*Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
(20301, Україна, Умань, вулиця Садова, 28, e-mail: boichenko.v@gmail.com)*

Прищеп Світлана Михайлівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту

*Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
(20301, Україна, Умань, вулиця Садова, 28, e-mail: svetlana.pryshchepa@gmail.com)*

Анотація. Розбудова інформаційного суспільства розглядається нашою державою як стратегічна мета, тому впровадження інформаційно-комунікаційних технологій відіграє надзвичайно важливу роль в освітньому процесі. Під впливом інформаційно-комунікаційних технологій змінюються зміст, форми, методи навчання; учасники освітнього процесу оволодівають новими видами діяльності: збір, накопичення, розроблення, зберігання, передача та використання інформації за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій. Впровадження цих технологій у педагогічному університеті продемонстровано на прикладі використання платформи Moodle, в якій розміщено навчально-методичні матеріали з курсу «Педагогіка» (тексти лекцій; презентації; завдання до практичних та лабораторних занять, для організації самостійної роботи; відео ресурси; тести тощо) та заплановано навчально-пізнавальну діяльність студентів в межах електронного навчального курсу. Проаналізовано основні види діяльності, які можна організувати в межах платформи Moodle: «Вікі», «Завдання», «Семінар», «Тест», «Форум», «Чат». Описано досвід організації контролю за навчальною діяльністю студентів за допомогою модулів «Завдання» та «Тест». Наведено приклади тестових завдань різного типу: завдання з короткою відповіддю, множинний вибір, завдання на відповідність та послідовність тощо. Запропоновано форму організації і проведення практичного заняття засобами онлайн-сервісу Padlet, що дає змогу активізувати навчальну діяльність за допомогою таких методів як рефлексія та дискусія. У ході навчально-пізнавальної діяльності студентів виявлено, що використання інформаційно-комунікаційних технологій сприяє розвитку пізнавального інтересу та мотивації студентів до навчальної дисципліни, розвиває критичне, професійне педагогічне мислення, формує практичні уміння та навички майбутніх учителів.

Ключові слова: педагогіка; інформаційно-комунікаційні технології; Moodle; віртуальна стіна; Padlet; тести, студенти, освітній процес, форми, методи роботи, навчальна діяльність, види діяльності.

**IMPROVING PROFESSIONAL AND PEDAGOGICAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS BY
MOODLE PLATFORMS (ON THE EXAMPLE OF THE COURSE «PEDAGOGY»)**

Kobernyk Oleksandr Mykolaiovych, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor of Pedagogy and Educational Management Department of Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University
(28, Sadova street, Uman, 20301, Ukraine, e-mail:)

Stetsenko Nadia Mykolaivna, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of Pedagogy and Educational Management Department of Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University
(28, Sadova street, Uman, 20301, Ukraine, e-mail:)

Boichenko Valentyna Vasylivna, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of Pedagogy and Educational Management Department of Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University

(28, Sadova street, Uman, 20301, Ukraine, e-mail:)

Pryshchepa Svitlana Mykhailivna, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of Pedagogy and Educational Management Department of Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University
(28, Sadova street, Uman, 20301, Ukraine, e-mail: svetlana.pryshchepa@gmail.com)

Abstract. The development of the information society is considered as a strategic goal by our state, so the implementation of information and communication technologies plays an extremely important role in the educational process. Under the influence of information and communication technologies the content, forms, methods of teaching; participants of the educational process master new types of activities: collecting, accumulation, development, storage, transmission and use of information through information and communication technologies. The introduction of these technologies at the pedagogical university is demonstrated on the example of the Moodle platform, which contains teaching materials on the course «Pedagogy» (texts for lectures, presentations, tasks for practical and laboratory classes, for organization of independent work, video resources, tests, etc.) and planned students' educational and cognitive activity within the electronic training course. Analyzed the main types of activities that can be organized within the Moodle platform: «Wiki», «Task», «Seminar», «Test», «Forum», «Chat». Described the experience of controlling students' educational activity with the help of the «Tasks» and «Test» modules. Given examples of test tasks of different types: tasks with a short answer, multiple choice, tasks for relevance and consistency, etc. Offered the form of organizing and conducting practical classes by means of the online service Padlet, which enables to intensify educational activities using such methods as reflection and discussion. During the educational and cognitive activities of students, it was discovered that the use of information and communication technologies contributes to the development of cognitive interest and motivation of students to the academic discipline, develops critical, professional pedagogical thinking, forms practical skills and skills of future teachers.

Key words: pedagogy; information and communication technologies; Moodle; virtual wall; Padlet; tests, students, educational process, forms, methods of work, educational activity, types of activity.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Сучасний розвиток суспільства характеризується значним впливом на нього інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), які використовують у різноманітних сферах життєдіяльності, що призводять до змін суспільного життя кожної людини будь-якої вікової категорії. Одним із важливих завдань вищої педагогічної освіти залишається підготовка фахівця, який вільно орієнтується в інформаційному просторі, має знання та навички щодо пошуку, обробки та зберігання інформації, використовуючи при цьому сучасні комп'ютерні технології. Впровадження ІКТ в освітній процес є важливим чинником реформування системи освіти та створення нової, яка відповідає вимогам інформаційного суспільства.

Педагогіка, як навчальний предмет, займає центральне місце у підготовці майбутніх учителів, оскільки дає змогу формувати педагогічну культуру фахівця та реалізувати основну мету виховання підростаючого покоління – всебічний розвиток особистості. Суттєво покращити та удосконалити таку підготовку можна за допомогою використання ІКТ, зокрема, під час вивчення курсу «Педагогіка», що забезпечує професійно-педагогічне становлення майбутніх учителів

Необхідність застосування ІКТ у процесі вивчення педагогічних дисциплін визначається такими факторами [1]:

- по-перше, впровадження ІКТ у сучасну освіту суттєво прискорює передачу знань і накопиченого технологічного та соціального досвіду людства не тільки від покоління до покоління, а й від однієї людини до іншої;
- по-друге, сучасні ІКТ не лише підвищують якість вивчення педагогічних дисциплін, але й надають змогу майбутньому вчителю успішніше й швидше адаптуватися до освітнього середовища закладу загальної середньої освіти, до соціальних змін;
- по-третє, активне й ефективне впровадження цих технологій під час навчання педагогіки є запорукою підготовки майбутніх учителів до їх застосування в майбутній професійній діяльності.

Сьогодні кожна молода людина має комп'ютер та доступ до мережі Інтернет, тому проблем щодо використання інформаційно-методичних та наукових ресурсів у студентів практично не виникає. Аналіз літературних джерел свідчить, що впровадження ІКТ надає реальні можливості для оптимізації навчального процесу у вищому закладі освіти, поєднання традиційної системи навчання з новітніми технологіями; дозволяє на більш якісному рівні організувати самостійну роботу студентів і, таким чином, забезпечити професійно-педагогічну підготовку майбутніх учителів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких розглядалися аспекти цієї проблеми і на яких обґрунтовується автор; виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Організацію самостійної роботи студентів на основі ІКТ розглянуто у наукових доробках В. Муковоза [2], В. Кушнір [3], Г. Ткачук [4] та інших.

У дослідженнях науковців зазначається, що ІКТ – це система сучасних інформаційних методів, прийомів праці і їх організації на основі комп'ютерно-технічних засобів, спрямованих на збирання, зберігання, опрацювання, накопичення, передавання, розповсюдження, представлення й використання інформації, що розширює можливості людини в суспільній діяльності [5].

Окремі аспекти використання ІКТ на різних рівнях освіти відображено в дослідженнях В. Бикова. Розглядаючи питання інформатизації, він зазначає, що інформатизація системи освіти є наскрізним, всеохоплюючим напрямом інноваційного розвитку освітньої системи. Швидке поширення ІКТ, створює умови для необмеженого (повного, швидкого, точного, будь-коли і будь-де, з мінімальними зусиллями та ін.) доступу всіх суб'єктів діяльності до електронних ресурсів [6].

Дослідженнями вітчизняних та зарубіжних науковців стверджується, що процес інформатизації сучасного суспільства зумовив необхідність реформування системи освіти, заснованої на застосуванні сучасних ІКТ [7]. Проте, аналізуючи праці вчених, можемо стверджувати, що поза їх увагою залишається розгляд проблеми використання ІКТ під час вивчення курсу «Педагогіка».

Формування цілей статті (постановка завдання) – описати досвід використання ІКТ у процесі вивчення курсу «Педагогіка» у педагогічному університеті за допомогою навчальної платформи Moodle; запропонувати форми організації і проведення практичного заняття засобами онлайн-сервісу Padlet.

У статті використано комплекс методів дослідження: теоретичні – методи аналізу й синтезу, узагальнення психолого-педагогічних джерел за проблемою дослідження, нормативних документів в галузі освіти; емпіричні – спостереження за освітнім процесом із використанням засобів ІКТ, опитування студентів.

Вклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Відповідно до програми підготовки майбутніх учителів в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини курс «Педагогіка» викладається на I та II курсах навчання, супроводжується на II та III курсах навчальними практиками та виконанням курсової роботи.

Основними проблемами в оволодінні педагогічними знаннями та вміннями є обмежена кількість аудиторного часу, який виділяється на вивчення курсу «Педагогіка», адже в навчальному плані підготовки майбутніх учителів близько 60 % навчальних годин відводиться на самостійну та індивідуальну роботу [2].

В умовах інтеграції системи вищої освіти України в європейський освітній простір використання ІКТ повинно базуватися на таких положеннях [8]:

- підготовка висококваліфікованого фахівця здійснюється як наскрізна, послідовна, цілісна система: учень – студент – фахівець (бакалавр, магістр);
- реалізація стандартів освіти ґрунтується на базових принципах: самостійність і творча активність учасників освітнього процесу;
- удосконалення фахового рівня протягом усього життя через використання інноваційних технологій, гуманістичний характер навчання, фахова глибина і досконалість;
- формування інноваційного освітнього середовища – основний зміст діяльності вищого навчального закладу.

Саме ці положення покладені в основу функціонування навчального середовища на платформі Moodle в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, що дає змогу забезпечувати повноцінний освітній процес очної і заочної (дистанційної) форм навчання студентів та їх поєднання – змішаного навчання. За допомогою даної платформи студенти долають психологічний бар'єр між традиційними формами, методами та засобами навчання і вивченням дисциплін із застосуванням засобів ІКТ, що допоможе фахівцям у майбутньому без перешкод запроваджувати їх у власній професійній діяльності.

Перевагами використання платформи Moodle є потужні можливості щодо організації взаємодії учасників освітнього процесу, спільного навчання у процесі вирішення професійно-педагогічних завдань, взаємообміну знаннями та практичними вміннями, контролю за навчально-пізнавальною діяльністю студентів [9].

Платформа Moodle також дає змогу розмістити повноцінний навчально-методичний комплекс педагогічних дисциплін; урізноманітнити форму подання освітніх ресурсів (текст, графіка, мультимедіа); організувати онлайн заняття, надавати консультації та здійснювати контроль за навчально-пізнавальною діяльністю.

На рис. 1, подано фрагмент електронного навчального курсу (ЕНК) «Педагогіка», автором якого є кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Н.М. Стеценко.

Рис. 1. ЕНК «Педагогіка» на платформі Moodle

Платформа Moodle зорієнтована не тільки на теоретичну підготовку студентів, але й дає змогу реалізувати операційно-діяльнісний компонент процесу навчання.

Теоретична підготовка реалізується через вербальні технології, які дають змогу більш точно визначити рівень навчальних досягнень студентів, зокрема, знання основних категорій педагогіки, принципів, закономірностей, форм та методів навчання і виховання, розуміння окремих положень педагогічної науки.

Практична підготовка здійснюється шляхом безпосереднього залучення студентів до педагогічної діяльності і вимагає більшої творчості, наявності системного педагогічного мислення у студентів, прояву ініціативності, активності, організаторських здібностей тощо.

Для здійснення теоретично-практичної підготовки фахівців в ЕНК «Педагогіка» розміщено теоретичний матеріал у різних представленнях (текстовий, графічний, мультимедійний), план семінарських та лабораторних занять, інструкція щодо написання реферативної роботи, виконання навчально-індивідуальних завдань, глосарій.

Оскільки самостійна робота в процесі засвоєння теоретичних знань характеризується тим, що третина навчального матеріалу виноситься на самостійне опрацювання і розглядається як найважливіший елемент навчання і виховання студентів, то в системі Moodle організується самостійна робота як під безпосереднім керівництвом з боку викладача (аудиторні заняття, консультації), так і опосередкованим (підготовка до лекцій, лабораторних і практичних занять, колоквиумів тощо) [8].

Платформа Moodle, як засвідчує досвід її використання, створює оптимальні умови не тільки для організації навчально-пізнавальної діяльності студентів, а й для здійснення контролю при засвоєнні теоретичного матеріалу, передбачаючи проведення поточного, тематичного (модульного) та підсумкового контролю як в тестовій формі, так і шляхом представлення звітів за виконання лабораторних робіт та рефератів.

Функціональні модулі платформи Moodle дають змогу здійснювати обмін інформацією, проводити дискусії та диспути з певної педагогічної проблеми, організувати конференції, зробити заняття інтерактивними. Ця система успішно забезпечує комунікаційні зв'язки між учасниками освітнього процесу за допомогою різних видів діяльності та ресурсів, які забезпечують таку діяльність (рис. 2).

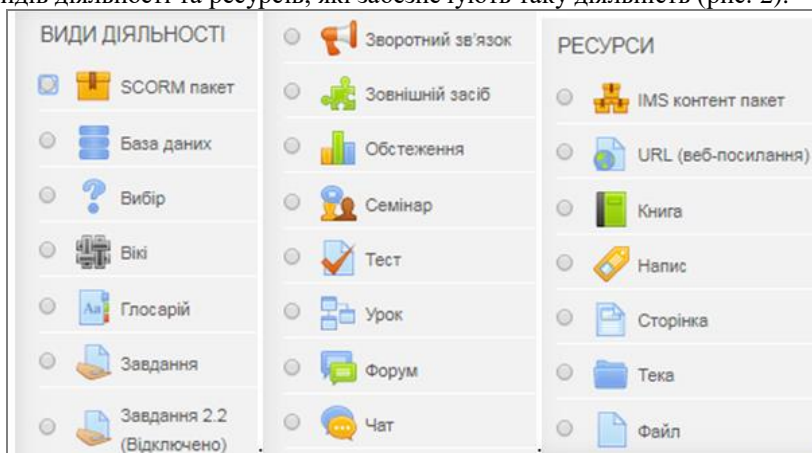
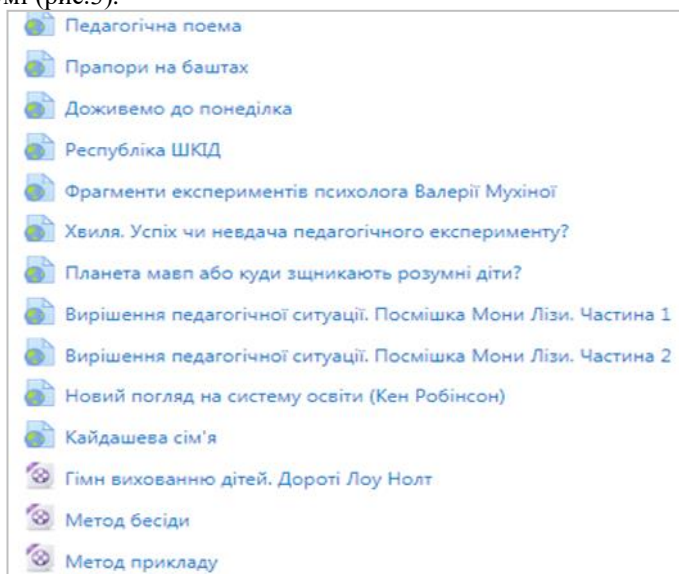

Рис. 2. Функціональні модулі системи Moodle

Для організації інтерактивного заняття використовуються модулі «Семінар», «Форум», «Чат», які дають можливість обмінятися думками, поглядами, обговорити питання, що виносяться не лише на семінарське заняття, а й у позааудиторний час з одногрупниками та викладачем.

Практична підготовка майбутніх учителів спирається на глибокі теоретичні знання, здійснюється, здебільшого, під час педагогічної практики, коли студенти крім навчальної роботи здійснюють і виховну роботу в позаурочний час: проведення години класного керівника, організація позакласних виховних заходів, тощо. Тому, перед проходженням практики студентами, у навчальному середовищі Moodle розміщуються програми практики, методичні рекомендації, зразки оформлення документації, програми шкільних навчальних предметів та інші навчально-методичні матеріали.

Для самостійного вивчення можна запропонувати будь-який матеріал ресурсу, який сприяє успішному засвоєнню теоретичного матеріалу, а також його використанню на практиці. Зокрема, в курсі вивчення педагогіки студентам рекомендується переглянути відеоматеріали з наступним їх обговоренням в чаті, під час семінарських занять, на форумі (рис.3).

Рис. 3. Відеоресурси до розділу «Теорія виховання»

Для організації поточного контролю, у тому числі для виконання і контролю самостійної роботи студентів, доцільним є використання модуля «Завдання». Цей інтерактивний елемент дає змогу студентам розміщувати свої відповіді в довільному форматі того електронного курсу, на якому він зареєстрований. Викладач має можливість у будь-який час з'ясувати, яким ресурсом користувався студент, які роботи виконував, і в які терміни здійснена ця робота, виставляти оцінку і писати свої коментарі до відповідей студентів.

Модуль «Форум» є ефективним інструментом при організації навчання в команді та зручним способом проведення дискусій, консультацій тощо [10]. На базі викладеного матеріалу (текстовий файл, презентація, аудіо чи відеоматеріали) можна організувати обговорення актуальних проблем навчання та виховання учнів. Тут же розглядаються педагогічні ситуації (текстовий або відеоформат), обговорюються шляхи їх вирішення та робляться логічні висновки.

Модуль «Вікі» передбачає створення вікі-енциклопедії та залучення студентів до перегляду, наповнення та редагування текстів. Вікі-середовище дає змогу накопичувати спільними зусиллями велику кількість навчальних матеріалів та організувати навчальну діяльність з використанням методів активного навчання. Вікі-енциклопедію можуть наповнювати не тільки студенти, але й викладач та розміщувати повнотекстовий додатковий матеріал з посиланнями на першоджерела. Це дасть змогу студентам використовувати вікі-енциклопедію як довідкову систему, здійснюючи пошук за потрібною темою [11, с.21].

Модуль «Семінар» дає можливість обмінятися міркуваннями, поглядами, обговорити питання, що виносяться на семінарське заняття з одногрупниками та викладачем, здійснювати збір та аналіз робіт студентів з виставленням колегіальної оцінки. Процес колегіального оцінювання і розуміння форми цього оцінювання сприяє тому, що кожний студент усвідомлює значущість своїх дій і перебирає на себе відповідальність за свою роботу.

Для поточного тестування студентів, а також модульного і підсумкового контролю в системі дистанційного навчання передбачено модуль «Тести». Цей функціональний модуль дає змогу розробляти тести різних типів: відкриті завдання, закритої форми (завдання з однією або декількома правильними відповідями), завдання на відповідність, на послідовність, на конструювання, вбудовані відповіді тощо. [12, с.80]. Така альтернатива створення тестових завдань дає змогу урізноманітнити поточний та підсумковий контроль [13]. Кожен вид тесту може мати певні параметри: часовий ліміт, кількість спроб, форма представлення запитань та

їх порядок, оцінка, відобразити або приховати правильні відповіді, встановити пароль тощо. Приклади тестових завдань та форма їх реалізацію у системі Moodle представлено на рис. 4, 5, 6, 7.

Рис. 4. Тестове завдання на встановлення послідовності

Рис. 5. Тестове завдання з короткою відповіддю.

Рис. 6. Тестове завдання з множинним вибором відповіді

Рис. 7. Тестове завдання на встановлення відповідності (логічні пари).

Всі результати тестового контролю зберігаються в системі, що дає змогу викладачеві відстежувати динаміку контролю навчальної діяльності студента. На перевірку виконання тестових завдань викладач не відволікається, система відстежує виконання завдань і оцінює їх автоматично. Засоби контролю системи Moodle дають змогу переглянути результати виконаних тестів, зокрема, викладач може з'ясувати який відсоток

студентів пройшли тестування, які питання тесту виявились складними, за який час пройдено весь тест та окреме питання, зрештою визначити валідність і надійність тесту.

З метою урізноманітнення форм діяльності студентів під час вивчення курсу «Педагогіка» стандартний набір функціональних модулів платформи Moodle можна розширювати шляхом інтеграції зовнішніх онлайн-сервісів. Зокрема, для організації групової роботи та обговорення студентами педагогічних проблем нами використано безкоштовний онлайн-сервіс Padlet [14, с.7].

Цей сервіс підтримує різні мови, в тому числі українську, та не обмежує користувача в кількості створюваних «стіні». На віртуальній дошці користувачі можуть розміщувати надписи, завантажувати текстові документи, зображення, мультимедійні файли, гіперпосилання. Використання сервісу не вимагає від користувача особливих знань, оскільки його інтерфейс інтуїтивно зрозумілий. Додавати контент на віртуальну стіну можна як за допомогою комп'ютера, так і з будь-яких сучасних пристроїв – смартфонів, планшетів, нетбуків. Зручно також те, що стіну Padlet можна вбудувати у веб-сторінку за допомогою html-коду. Таким чином, є можливість зв'язати його з середовищем дистанційного навчання і в його межах здійснювати навчальну роботу.

Організувати заняття з використанням віртуальної дошки не складає труднощів, для цього достатньо зробити гіперпосилання у завданні до семінару чи лабораторної роботи в дистанційному курсі. Викладач спочатку визначає мету та завдання заняття, планує спосіб організації обговорення питань в межах віртуальної стіни та оцінювання роботи студентів. Сервіс Padlet можна використовувати на всіх етапах організації практичного заняття як прийом або метод активного навчання, зокрема: «мозковий штурм», розміщення та обговорення ідей, навчальних проектів, тощо.

Для формування професійного педагогічного мислення майбутніх учителів необхідно особливо ретельно добирати завдання, які мають бути спрямовані не на репродуктивне відтворення навчального матеріалу, а завдання, які вимагатимуть творчого, нестандартного підходу для їх вирішення. Важливо, щоб всі учасники взяли участь у спільному обговоренні проблемних питань та вільно висловлювали свою думку (рис. 8).

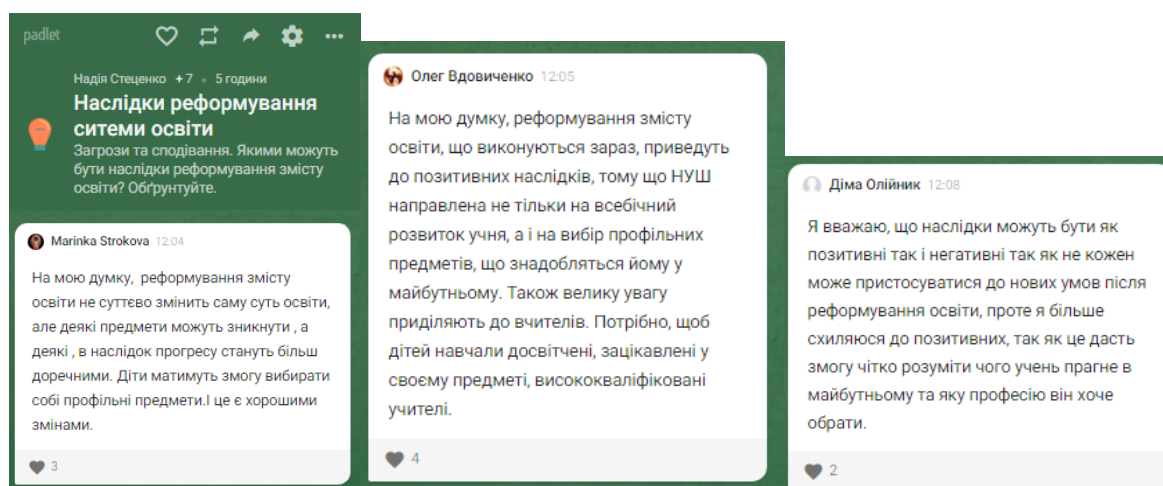

Рис. 8.

Рис. 8. Фрагмент обговорення освітніх проблем на «віртуальній стіні»

Наприклад, обговорюючи проблеми реформування системи освіти в Україні, студенти висловлювали різні пропозиції: з думками одних одногрупників вони погоджувалися, з думками інших – не погоджувалися, наводили аргументи, відстоювали свої позиції. Спільна діяльність студентів «на стіні» дозволяє працювати всім одночасно і швидко обмінюватися інформацією. Посилання на державні документи, що стосуються сфери освіти, дає змогу майбутнім педагогам оперативно знайти потрібну інформацію, щоб підтвердити чи спростувати позицію опонента. Наприклад, відповідно до Концепції Нової української школи, у «Пораднику для вчителів» вказується, що «навчальна програма предмета або курсу – створюється вчителями (самостійно або об'єднавшись у спільноти/мережі) на основі Стандарту освіти або за зразком Модельної навчальної програми»[15, 202], студентам було запропоновано висловити свої міркування про те, як вплине така самостійність на забезпечення якості освіти. Для того, щоб зайняти відповідну позицію, майбутнім учителям потрібно було досить ґрунтовно ознайомитися з державними стандартами та Концепцією Нової української школи, проаналізувати їх і порівняти модельну навчальну програму з нині діючими навчальними програмами в закладах загальної середньої освіти. Така творча діяльність впливає на розвиток педагогічного мислення студентів і сприяє виробленню практичних умінь та навичок майбутніх учителів.

Використання сервісу Padlet дає змогу майбутнім педагогам здійснювати пошук та узагальнення додаткової навчальної чи пізнавальної інформації (музичного та фотооформлення, коментарів різного роду), створювати проекти, розробляти веб-квести, буктрейлери тощо.

Досвід засвідчує, що використання віртуальної стіни сприяє формуванню у майбутніх учителів навичок професійно-педагогічної діяльності, свідченням чого є дописи на «стіні» самих студентів (рис. 9).

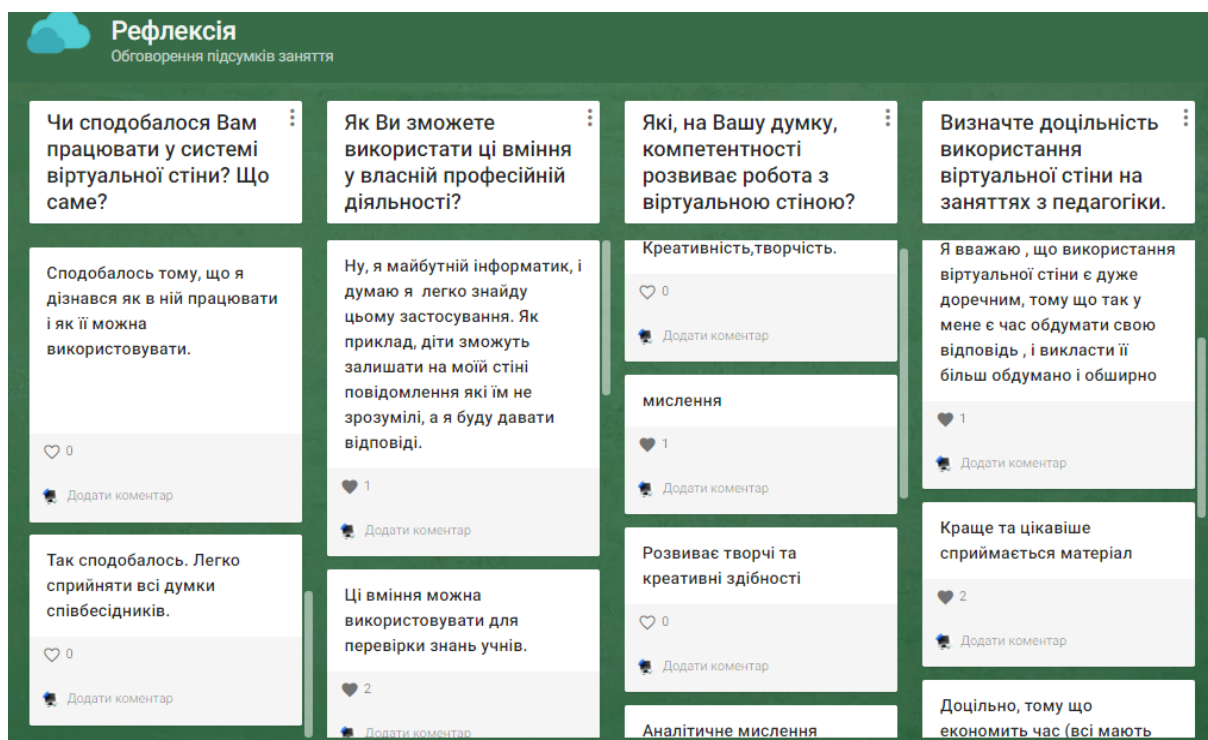

Рис. 9. Фрагмент рефлексії на віртуальній стіні

Зокрема, на питання «Чи сподобалося Вам працювати в системі віртуальної стіни?», 86,5% студентів зазначили, що сподобалося, оскільки вони навчилися працювати на ній та використовувати у майбутній педагогічній діяльності. На питання анкети «Які, на Вашу думку, компетентності розвиває робота з віртуальною стіною?» 67,3% опитаних відповіли, що це, в першу чергу, творчість, креативність, педагогічне мислення.

Спільна діяльність студентів «на стіні» дає можливість на занятті виконати більше за обсягом видів роботи (оскільки дозволяє працювати всім одночасно і швидко обмінюватися інформацією, яку знайшли і опрацювали в Інтернеті тут же, під час заняття). Крім того, сприяє формуванню логічного, критичного та креативного мислення, що є важливою складовою розвитку професійного педагогічного мислення майбутніх учителів.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок цього напрямку. Досвід використання ІКТ у процесі вивчення курсу «Педагогіка» у педагогічному університеті за допомогою навчальної платформи Moodle дає змогу забезпечити реалізацію таких педагогічних функцій:

- освітню: ознайомлення студентів з сучасними засобами ІКТ; формування доцільного їх використання; закріплення умінь користуватись навчальними програмами;
- дидактичну: швидке і якісне засвоєння навчального матеріалу; унаочнення навчального процесу; індивідуалізацію навчання;
- стимулюючо-мотиваційну: позитивне ставлення до навчального предмету, активізація інтересу до навчального матеріалу, бажання зайняти гідну позицію в команді, тощо;
- організаційно-контролюючу: забезпечення можливості одночасного комп'ютерного тестування усіх студентів; оперативне здійснення контролю їх навчальних досягнень; проведення оцінювання і моніторингу діяльності учасників освітнього процесу/

Використання платформи Moodle у процесі вивчення курсу «Педагогіка» сприяє розвитку у майбутніх фахівців критичного мислення, пам'яті, уваги, спостережливості; формуванню професійно орієнтованих знань, умінь і навичок. Інтеграція онлайн-сервісу Padlet в межах цієї платформи дає змогу отримати досвід комунікативної взаємодії, сформувати навички прийняття оптимальних рішень або варіантів їх розв'язку??? у нестандартних педагогічних ситуаціях.

Подальшу роботу щодо удосконалення професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів вбачаємо у дослідженні функціональних можливостей сервісу Classroom для вивчення як курсу «Педагогіка», так і загалом педагогічних дисциплін.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Ставицька І. «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті». [Електронний ресурс]. Доступно: <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1103>. Дата звернення: Бер. 02, 2018.
2. Муковіз О. Формування вмінь самостійної пізнавальної діяльності у студентів педагогічних ВНЗ засобами інформаційних технологій, Умань, Україна: ПП Жовтий О.О., 2010. 187 с.

3. Кушнір В. «Інформаційні технології – передумова якісної освітньої діяльності», *Управління школою*, 2012. № 7-9, с.85-88, 2012.
4. Ткачук Г. «Організація самостійної роботи студентів засобами вікі-енциклопедії» [Електронний ресурс]. Доступно: http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/203/1/wiki_tkachuk.pdf. Дата звернення: Бер. 02, 2018.
5. Кадемія М, Шахіна І. Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі, Вінниця, Україна: «Планер», 2011. 196 с.
6. Биков В. «Хмарна комп'ютерно-технологічна платформа відкритої освіти та відповідний розвиток організаційно-технологічної будови ІТ-підрозділів навчальних закладів», *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*, № 1, 2013, с. 81–98.
7. «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року». [Електронний ресурс]. Доступно: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258. Дата звернення: Бер. 02, 2018.
8. Стеценко Н. «Використання інформаційно-освітнього середовища для вивчення педагогічних дисциплін» [Електронний ресурс]. Доступно : http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/3681/1/L_o_seredov.pdf. Дата звернення: Бер. 02, 2018.
9. Сергієнко В., Войтович І. «Створення навчальних ресурсів у середовищі Moodle на основі технології «Cloud computing», *Інформаційні технології і засоби навчання*, том. 24, № 4, 2011. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/518/434>. Дата звернення: Бер. 02, 2018.
10. Бондаренко Т. «Використання інтернет-форуму у навчально-виховному процесі вищої школи» [Електронний ресурс]. Доступно: <http://2014.moodlemoot.in.ua/course/view.php?id=53>. Дата звернення: Бер. 02, 2018.
11. Стеценко Г. «Практичне використання вікі-енциклопедії в навчально-виховному процесі», *Комп'ютер в школі та сім'ї*, № 5, с. 34-39, 2009.
12. Ткачук Г «Досвід організації тестового контролю в системі дистанційного навчання Moodle», *Вісник Черкаського університету, серія педагогічні науки, Черкаси, ЧНУ імені Б.Хмельницького*, №3 (336), с.78-84, 2015.
13. Стеценко Н. «Комп'ютерні тестові технології» [Електронний ресурс]. Доступно: <http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/handle/6789/7237>. Дата звернення: Бер. 02, 2018.
14. Fuchs В. “The writing is on the wall: Using Padlet for whole-class engagement”, *LOEX Quarterly*, vol. 40 (4), issue 4, pp.7-9, 2014.
15. Нова українська школа: порадник для вчителя. Київ, Україна : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.